

Výklad zákona 22/97 Sb. v platném znění (prohlášení o shodě se souborem pro hromosvodní součásti ČSN EN 62561-1 až 7, certifikace výrobků, pro které nejsou normy, používání montážních návodů)

Mgr. Zdeněk Veselý
náměstek předsedy ÚNMZ

Pro posuzování zařízení učených k ochraně před účinky atmosférické nebo statické elektřiny - systémů ochrany před bleskem - hromosvodů, jako nedílné součásti stavby, se nepoužije zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon 22). Po dokončení montáže všech komponentů a jejich pospojování ve funkční celek je hromosvod dle vyhlášky č. 73/2010 Sb., o vyhrazených elektrických technických zařízeních, vyhrazeným elektrickým technickým zařízením.

Subsidiárně lze pro posouzení součástí hromosvodů využít ust. § 10 odst. 1b) zákona 22, které upravuje tzv. dobrovolnou certifikaci. Dobrovolná certifikace se v tomto případě provádí k požadavkům např. ČSN EN 62561 – 1, případně jiných technických specifikací. Norma ČSN EN 62561-1 „*Součásti systému ochrany před bleskem (LPSC) Část 1: Požadavky na spojovací součásti*“ nahradila normu ČSN EN 50164 – 1 ed. 2 „*Součásti ochrany před bleskem (LPC) - Část 1: Požadavky na spojovací součásti*“.

Norma ČSN EN 50164 – 1 ed. 2 platí podle normy ČSN EN 62561-1 souběžně, a to do 16.03.2015. Je tedy zřejmé, že pro dobrovolnou certifikaci lze využít obě uvedené normy, a to jak ČSN EN 62561 – 1, tak i ČSN EN 50164 – 1 ed. 2, popř. i další technické normy stanovující technické požadavky na součásti hromosvodů.

Hromosvod jako celek je, jak bylo výše uvedeno, vyhrazeným elektrickým technickým zařízením – viz Věstník ÚNMZ č. 1/2013. Vzhledem k ust. § 26 vyhlášky MMR č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, podléhá hodnocení rizika dle soustavy norem ČSN EN 62305 1 až 4 a dobrovolnou certifikací jednotlivých hromosvodných součástí v žádném případě nelze nahradit proces návrhu a hodnocení rizik hromosvodu jako celku či vyloučit uplatnění ustanovení vyhlášky č. 268/2009 Sb. při navrhování ochranných opatření stavby.

Pro úplnost je třeba zmínit vazbu na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kde je upraveno, že pro stavbu mohou být navrženy a použity jen takové výrobky, materiály a konstrukce, jejichž vlastnosti z hlediska způsobilosti stavby pro navržený účel zaručují, že stavba při správném provedení a běžné údržbě po dobu předpokládané existence splní požadavky na mechanickou odolnost a stabilitu, požární bezpečnost, hygienu, ochranu zdraví a životního prostředí, bezpečnost při udržování a užívání stavby vč. bezbariérového užívání stavby, ochranu proti hluku a na úsporu energie a ochranu tepla. Následně v odst. 2 § 156 stavebního zákona je upravena vazba na zákon 22 a jeho prováděcí předpis (NV č. 163/2002 Sb.), a to pouze vzhledem k procesu posuzování shody stanovených výrobků. Nařízení vlády

č. 190/2002 Sb. odkazované v odst. 2 § 156 stavebního zákona bylo zrušeno a oblast stavebních výrobků označovaných CE je regulována přímo použitelným nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 305/2011 (CPR), které ukládá výrobcům stavebních výrobků vydávat nově prohlášení o vlastnostech výrobků.

Vzhledem k výše uvedenému hromosvodné součásti nejsou stanoveným výrobkem ve smyslu zákona 22 a tudíž se na ně nevztahuje povinnost provést posouzení shody nebo vydání prohlášení o vlastnostech. S odvoláním na ust. § 3 a 4 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, je však třeba dodržovat při montáži hromosvodných součástí vedle projektové dokumentace též návody výrobců.

Certifikací výrobku, a to též dobrovolnou, je potvrzena vhodnost výrobku pro stavbu obecně. To však neznamená, že každý certifikovaný výrobek je vhodný pro konkrétní typ stavby. O zabudování výrobku, a tedy o jeho vhodnosti pro použití v konkrétní stavbě, rozhoduje zpravidla projektant po zvážení všech vazeb daných dalšími oborovými předpisy, zejm. stavebním zákonem a vyhláškou č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

Akreditovaným pracovištěm pro výše uvedenou oblast je Výzkumný ústav pozemních staveb – Certifikační společnost, s.r.o., který je akreditován podle ČSN EN ISO/IEC 17065:2013 jako certifikační orgán pro výrobky, procesy, kvalifikaci a EPD.